

Strategische Sportnota 2013-2020

Inhoudsopgave

Woord vooraf	3
Inleiding	4
Doelen en ambities	5
Hoofdpijlers sportnota	
1. Een leven lang sporten en bewegen	6
2. Sterke Sportverenigingen	9
3. Goede sportinfrastructuur	11
Financiële paragraaf	17

‘In Helmond kan iedereen sporten’

In de Griekse oudheid hielden van oudsher vooral adellijke mannen zich met sport bezig. Het vormde voor hen naast het oorlogvoeren een mogelijkheid om roem te behalen. Daarom hielden ze ook vaak wedstrijden. Vrouwen werden in die tijd nauwelijks in een sport getraind. Met uitzondering van de Spartaanse meisjes: door te sporten zouden ze later zo sterk mogelijke Spartaanse soldaten voortbrengen.

Tegenwoordig is dat gelukkig anders. Iedereen kan een sport beoefenen. Zeker in Helmond. Leeftijd, geslacht, handicap of sociale status is in onze stad geen belemmerende factor. Er is een overweldigend aanbod van sporten. Sla de Stadsgids eens open of kijk op www.helmond.nl/sport en laat u inspireren. Gaat uw voorkeur uit naar sporten in groepsverband? Of traint u liever alleen? Bent u een buitensporter? Of een binnensporter? In Helmond is voor elk wat wils. Van schaken en biljarten tot tennis en hockey. Van handbal en twirlen tot fitness en jeu de boules. Van volleybal en duiken tot windsurfen en bridge. Kortom, teveel om op te noemen.

Als wethouder Sport, en oud topsporter, ben ik ontzettend trots op het sportaanbod in onze stad. Trots op de diversiteit. Trots op het grote aantal prijswinnende (top)sporters. Maar vooral trots op alle vrijwilligers die het mogelijk maken dat dag in dag uit, week in week uit op een veilige, fijne manier gesport kan worden.

Ik zie echter dat de manier waarop gesport wordt, verandert. De wensen veranderen en lijken steeds meer uit elkaar te lopen. Is voor de één sporten een sociaal gebeuren waarin contact met anderen centraal staat? Voor de ander is sporten een individuele aangelegenheid, een ontspanningsmoment wanneer het hem uitkomt. Daarnaast horen wij dat het voor verenigingen steeds lastiger is om voldoende vrijwilligers te werven. En ook de recessie speelt sportbeleving parten. Enerzijds slinken de reserves van de clubs, anderzijds kiezen minder mensen voor een clubsport vanwege de lidmaatschapskosten.

In deze sportnota legt het college van burgemeester en wethouders van Helmond een visie neer op de toekomst van sport in Helmond. Wij zijn van mening dat sport een belangrijke bijdrage levert aan een gezonde levensstijl. Sport verbindt. Sport leert om te gaan met winnen en verliezen. Sport daagt uit om grenzen te verleggen. Sport is leuk. Sport is voor alle Helmonders toegankelijk. Sport beleef je dicht bij huis.

Ik daag u uit, om in sporttermen te blijven, deze visie te omarmen. En samen met het college en met mij van Helmond een geweldige sportstad te maken.

J. van den Heuvel
wethouder Sport

Inleiding

De afgelopen jaren heeft het gevoerde sportbeleid effect gehad op het sportaanbod in de stad, maar er zijn ook zaken minder goed uit de verf gekomen. Er is geïnvesteerd in kunstgrasvelden en door het aanstellen van combinatiefunctionarissen maken kinderen structureel kennis met verschillende takken van sport. Echter door het ontbreken van een ruimtelijke sportvisie en investeringsruimte zijn grote accommodatieknelpunten niet opgelost.

In tegenstelling tot de Wmo kent sportbeleid geen wettelijk kader. De rijksoverheid zet de komende jaren stevig in op het stimuleren van sport en bewegen in de buurt. Dit wil men onder andere bereiken door een 'echte' breedtesportcultuur en een faciliterende omgeving te creëren. Gemeenten zijn wel verantwoordelijk voor ruimtelijke ordening en voor het lokaal stimuleren van sport en bewegen. Het belang van bewegen wordt onder andere onderschreven door het lokaal gezondheidsbeleid. Het inzetten van sport als middel heeft de afgelopen jaren geleid tot een verhoogde belangstelling voor sport vanuit de politiek en bestuur van de stad. We zien sport (en cultuur) terugkomen als een van de speerpunten uit de stadsvisie voor de komende jaren. Het blijvend investeren in sport en bewegen en de daarbij behorende sportinfrastructuur is noodzakelijk om in de volle breedte te kunnen profiteren van de inzet van sport als middel. Daarnaast heeft sport binnen andere beleidsterreinen een rol. Gemeenten worden bijvoorbeeld vanaf 2014 verantwoordelijk voor alle mensen die in aanmerking komen voor begeleiding in het kader van de decentralisatie van de functie begeleiding vanuit de AWBZ. Hierdoor kunnen we stimuleren dat er bijvoorbeeld combinaties te maken zijn tussen zorgvoorzieningen en het welzijnswerk, informele zorgstructuren, sport en vrije tijd, voorzieningen op wijkniveau zodat meer inwoners zo normaal mogelijk mee kunnen doen aan sportactiviteiten.

De periode waar we nu voor staan is ook een periode waarin de overheid moet bezuinigen en waarin er keuzes gemaakt moeten worden voor de toekomst. Incidenteel is er investeringsruimte in 2013. De verwachting is dat we als gemeente de komende jaren met flinke bezuinigingen te maken krijgen. Doordat er structureel minder budget beschikbaar is staan ambities onder druk. Meer doen met minder geld waarbij het nog belangrijker wordt om uit te gaan van de eigen kracht van de burger (sporter) en de mate waarin er wordt samengewerkt is het uitgangspunt.

Deze nota bestrijkt een periode van 2013 tot en met 2020 waarbij we 2016 als evaluatiemoment willen nemen. De sportnota geeft aan welk doel we gaan nastreven. Er wordt vooral ingezoomd op de lokale situatie, wat speelt er, hoe pakken we de knelpunten aan en in welke volgorde.

Doelen en ambities

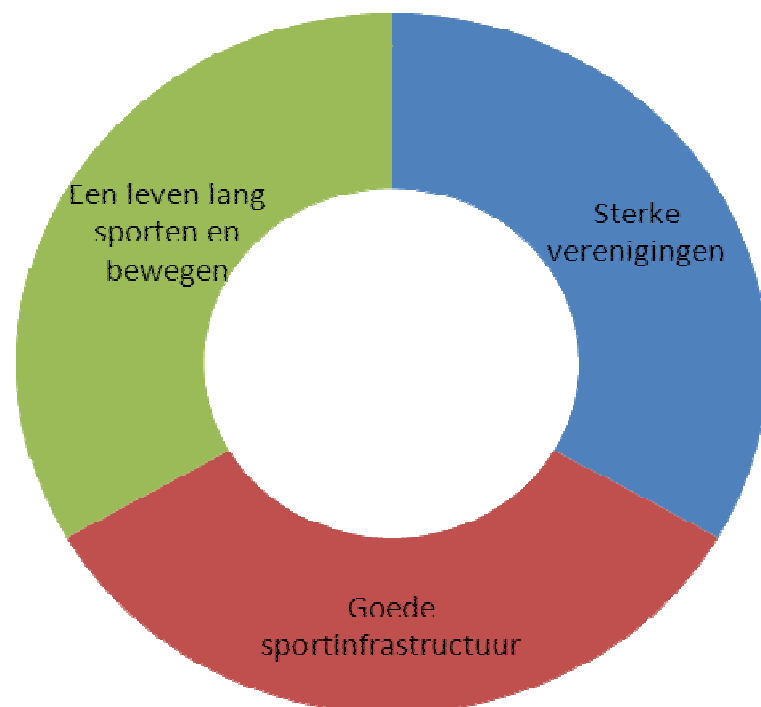
Waar willen we naar toe met het sportbeleid? De primaire functie van sport is gelegen in het plezier dat mensen er aan beleven. Daarnaast levert het een bijdrage aan de doelen van andere beleidsterreinen. Sport draagt ook bij aan de maatschappelijke verbondenheid en betrokkenheid van inwoners. De focus ligt hierbij op de georganiseerde sport. Sportverenigingen hebben hierin ook een belangrijke rol door het stimuleren van vrijwilligerswerk, het bieden van maatschappelijke stages en het versterken van verenigingen door onderlinge samenwerking. Vitale verenigingen zijn belangrijk om het sportklimaat veilig en kwalitatief aantrekkelijk te houden. We faciliteren onze burgers door het beschikbaar stellen van sportaccommodaties tegen gesubsidieerde tarieven en zet actief in op het bevorderen van de sportdeelname van met name de burgers die nog niet of onvoldoende sporten en/of bewegen. We doen dit met een bepaald doel namelijk het:

“Bevorderen van mogelijkheden om zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Helmond op een verantwoorde wijze te laten sporten en te bewegen, vanuit eigen interesse en omstandigheden”.

Sporten en bewegen zien we niet alleen als een activiteit, dat een prima middel is om mensen bij elkaar te brengen. Sport draagt ook bij aan de leefbaarheid in wijken en in de stad. Sport en bewegen is belangrijk voor alle lagen van de Helmondse bevolking. Sportverenigingen blijven voor de gemeente Helmond een belangrijke partner bij het behalen van maatschappelijke doelen.

Hoofdpijlers sportbeleid

We willen meer inwoners kennis laten maken met sport en voor meer inwoners de drempel voor sportbeoefening verlagen door het aanbod af te stemmen op de wensen van de inwoners. Hierbij richten we ons beleid op 3 hoofdpijlers:

Hoofdpijler 1: Een leven lang sporten en bewegen

Voor de Helmondse jeugd zijn we goed op weg om sporten en bewegen een terugkerend onderdeel van hun dagelijks leven te maken. Het goed functionerende netwerk rondom de jeugd wordt gehandhaafd en uitgebreid. Alle Helmondse jeugd – inclusief de 13+-jeugd - maakt van jongs af aan structureel kennis met een breed aanbod van sport. Sport wordt een vanzelfsprekend onderdeel van de levensstijl van een kind / jongere. Daarnaast blijven we stimuleren dat gehandicapte sporters bij reguliere sportverenigingen kunnen sporten. Naast de jeugd willen we ons vooral richten op beweegarme bewoners in Helmond. Dit doen wij door het leveren van maatwerk en door het realiseren van een laagdrempelig aanbod in de wijk.

Beslispunt 1: Sport- en beweegparken realiseren

Sportvoorzieningen zijn er voor iedereen en dat betekent dat ook het sportaanbod op deze voorzieningen voor iedereen aantrekkelijk moet zijn. Van oudsher zijn er op de sportparken in Helmond vooral sportverenigingen actief. Zij bieden een georganiseerd sportaanbod, dat over het algemeen alleen toegankelijk is voor leden. Deze vorm van sporten is belangrijk en het is zaak de sportverenigingen bij hun aanbod te blijven faciliteren. Echter om meer inwoners te laten voldoen aan de beweegnorm willen we de sportparken een meer open karakter geven. Met name de initiatieven op ongeorganiseerde sport zijn een verrijking omdat ze meer inwoners van de wijk faciliteren op diverse terreinen. Het sportpark wordt dan ook een plek van ontmoeting waar mensen een rolmodel voor elkaar kunnen zijn, waar sociale netwerken ontstaan en sociale activering plaatsvindt. We willen voor elk sportpark in samenwerking met de sportverenigingen een sportparkvisie ontwikkelen waarbij we uitgaan van de behoefte van de wijk. Hiervoor stellen we beweegplannen op per sportpark. Dit beweegplan stelt de vereniging met ondersteuning van de gemeente Helmond in staat om een tweejarig sport- en beweegaanbod op te stellen voor de gehele wijk. Voorbeelden van activiteiten die in samenwerking met verenigingen/wijkorganisaties kunnen worden opgepakt zijn: naschoolse opvang, leer-/ werkplekken, flexibele lidmaatschapsvormen, organisatie van evenementen, combinaties van sporttakken met recreatieactiviteiten en sportaanbod gericht op trends, fun en fitheid. We leggen hierbij relaties op het gebied van zorg en welzijn, gezondheid en onderwijs. Per sportpark kan de samenwerking en soort activiteiten verschillen. De invulling van de plannen kunnen per wijk verschillen. De beschikbare middelen uit de sportstimuleringssubsidie worden gekoppeld aan deze beweegplannen.

Beslispunt 2: Sportbuurtcoaches aanstellen in Binnenstad-Oost, Noord, West en Oost

Met het programma Sport en Bewegen in de buurt wordt de huidige Rijksregeling Combinatiefuncties uitgebreid/aangepast. Het programma moet leiden tot meer sportdeelname en tot een gezonde en actieve leefstijl voor iedere wijkbewoner. We zien voor Helmond een rol weggelegd voor de zogenaamde sportbuurtcoaches (de vroegere combinatiefunctionaris) in het enthousiasmeren en organiseren van het benodigde netwerk en het verzorgen van de randvoorwaarden om de uitvoering van de stimuleringsprojecten in de wijken mogelijk te maken. In 2012 hebben we een intentieverklaring ondertekend waarbij we aangeven deel te willen nemen aan de rijksregeling Sporten en Bewegen in de Buurt. We gaan ons inspannen om het aantal fte's combinatiefunctionarissen/ buurtsportcoaches van 13,2 fte uit te breiden naar 15,88 fte en actief zoeken naar cofinanciering. Door samen te werken met sportaanbieders, welzijnsinstellingen, Jibb en de aan te stellen buurtsportcoaches in een wijk worden meer beweegarme bewoners bereikt. We starten in die wijken waar vanuit het lokaal gezondheidsbeleid de grootste behoefte aan een stimulant in gezond leven is. Het betreft de wijken Binnenstad-Oost, Noord, West en Oost.

Beslispunt 3: Ondersteuning Helmondse topsporttalenten en topsportteams in de vorm van topsportfonds

Topsport en breedtesport zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hoe breder de basis, hoe groter de kans op talenten en topsporters. Topsport heeft wel een inspiratiewaarde voor de amateursport; topsportsuccessen werken stimulerend aan de sportdeelname. Topsporters zijn vaak een rolmodel voor de jeugd. Bij het Olympisch Netwerk staan momenteel 40 Helmondse talenten geregistreerd met een talentenstatus (nationaal en internationaal) In 2004 heeft de gemeenteraad het topsportfonds gemeente Helmond ingesteld. Individuele talentvolle sporters kunnen middels het fonds in aanmerking komen voor een

financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten die topsport met zich meebrengt. Naast het financieel ondersteunen van individuele sporters is het topsportfonds eveneens bedoeld als financiële steun voor verenigingen die een topsportevenement willen organiseren. Alle NOC*NSF sporten komen in aanmerking voor een bijdrage.

Naast het topsportfonds is er op diverse scholen topsportvriendelijk onderwijs waarbij jonge sporters de mogelijkheid krijgen om in afwijking van het normale rooster het diploma te halen, naast alle trainingsarbeid die verricht moet worden. Een topsportvriendelijke school is een goede aanvulling om jeugdige sporttalenten langer te binden aan de stad Helmond. Het Dr.-Knippenbergcollege is in schooljaar 2012-2013 zelfs gestart met een sportklas. Deze sportklas is toegankelijk voor alle leerlingen die extra gemotiveerd zijn om extra te bewegen.

We handhaven het topsportfonds gemeente Helmond in de komende beleidsperiode en breiden het uit met de mogelijkheid dat teams uit Helmond die uitkomen in de hoogste competitievorm van Nederland een teambijdrage van € 1.000,- ontvangen. Er worden geen internationale topsportaccommodaties in Helmond ontwikkeld de komende jaren. De ontwikkeling van het sport- en leisurecomplex Suytkade (Kanaalzone) biedt wel kansen als toptrainingslocatie vanwege de functionaliteit van de hal en de aanwezigheid van een hotel in het complex.

Hoofdpijler 2: Sterke sportverenigingen

De kernactiviteit van de sportvereniging is het aanbieden van trainingen en wedstrijden. Daarnaast vraagt de (toekomstige) sporter om een andersoortig aanbod. Deels is deze vraag bij bestaande leden aanwezig (reden opzeggen lidmaatschap) maar vooral bij de groep die niet in de traditionele sportvereniging als lid te vinden is. Ook heeft een sportvereniging een bijzondere maatschappelijke functie. Sportverenigingen zijn en worden belangrijke spelers voor de uitvoering van het gemeentelijk sportbeleid. Sporten verbindt mensen en bevordert een gezonde leefstijl. Zo heeft iedere sportvereniging in meer of mindere mate een positieve invloed op de leefbaarheid van de wijk of stad. Ook in het licht van de diverse transitie waarvoor de gemeente staat (onder andere transitie jeugdzorg en transitie AWBZ) is de rol van een sportvereniging aan het veranderen.

De sport zou onbetaalbaar worden zonder de inzet van vrijwilligers. De aandacht voor de vrijwilliger is belangrijk. De complexe omgeving van wet- en regelgeving vraagt steeds vaker een professionele houding en werkwijze van vrijwilligers.

Beslispunt 4: Subsidies gaan op termijn enkel naar vitale verenigingen

In Helmond zijn er grote verschillen in omvang en vitaliteit van sportverenigingen. Van alle sportverenigingen die op een of andere manier ondersteund worden door de gemeente Helmond (direct of indirecte subsidie), wordt in de komende beleidsperiode verwacht dat de vereniging zich inzet om een vitale vereniging te zijn.

Waar voldoet een vitale sportvereniging aan?

1. Organisatie

- Een vitale vereniging heeft zowel bestuurlijk als sporttechnisch voldoende onbetaald en/of betaald kader en voert een actief kaderbeleid.
- De vereniging hanteert een gedragscode en respecteert normen en waarden van de samenleving. Bij overtredingen volgen maatregelen.
- De toekomstvisie ligt vast in een meerjarenbeleidsplan.

2. Leden

- Het ledenaantal van een vereniging moet enerzijds minimaal het aantal zijn dat nodig is om als vereniging duurzaam te kunnen voortbestaan. Anderzijds dient de omvang van het aantal leden te passen binnen dat aantal, waarvoor de vereniging een (sport)aanbod kan aanbieden. Het hebben van een jeugdafdeling binnen de vereniging is een meerwaarde, maar geen absolute must.

3. Financiën

- De vitale vereniging heeft een sluitende begroting en voert goed financieel beleid.
- De vereniging is in staat betalingsverplichtingen op tijd na te komen en is niet volledig afhankelijk van sponsorinkomsten en subsidies. Er worden geen betalingsregelingen met sportverenigingen getroffen door de gemeente

4. Aanbod

- De vitale vereniging heeft een diversiteit in sportaanbod (bijvoorbeeld een recreantencompetitie binnen een tak van sport) en extra aanbod indien hier vanuit de wijk behoefte aan is.

- De vereniging schept voorwaarden om kinderen en jongeren gezond en evenwichtig te laten sporten, ook voor bijvoorbeeld kinderen met een beperking, aandoening of met minder draagkrachtige ouders.

5. Accommodatie

- De vitale sportvereniging streeft ernaar om de accommodatie optimaal te bezetten.
- Indien de vereniging de beschikking heeft over een eigen accommodatie reserveert men voor onderhoud en maakt men gebruik van een MeerjarenOnderhoudsPlanning (MOP).

6. Maatschappelijk betrokken

- Een vitale en maatschappelijk betrokken vereniging heeft daarnaast de ambitie een bijdrage te leveren aan bredere maatschappelijke thema's in de stad.
- De vereniging is georiënteerd op de omgeving (buurt of stad) en neemt daarvoor verantwoordelijkheid. Dit blijkt uit verenigingsdoelen voor de toekomst, de wijze van inspelen op de veranderende samenleving, relatie met de woonomgeving en het optreden als partner als het gaat om thema's als gezondheid, sociale binding en vorming.
- De vereniging neemt deel aan activiteiten in de wijk, zoals activiteiten van de LEV groep of Stichting Jibb. Tevens ziet de vereniging kansen in mogelijkheden voor onder andere maatschappelijke stages.

Niet iedere vereniging is in staat om kwetsbare doelgroepen op te vangen en sport in te zetten als sociale interventie. Dit hoeft ook niet. Van belang is dat sportverenigingen die daar behoefte aan hebben de juiste ondersteuning kunnen krijgen. Niet alle verenigingen zullen momenteel voldoen aan de eisen die we stellen aan vitaliteit. Om dit te verbeteren kan de gemeente middelen inzetten om de vitaliteit van de vereniging te verbeteren. Wat er verder nodig is per vereniging is maatwerk. Dit maatwerk (vervolgacties) komt voort uit de gesprekken naar aanleiding van een quickscan die bij de vereniging wordt afgenomen. De vereniging wordt zelf verantwoordelijk geacht om een vitaliseringstraject aan te gaan. De gemeente legt het de vereniging niet op, maar ondersteunt de vereniging middels maatwerk.

Streefpunt is dat verenigingen die door de gemeente ondersteund worden na ongeveer drie jaar vitaal genoeg zijn. Verenigingen die geen moeite willen doen om vitaal genoeg te worden, zullen niet meer financieel ondersteund worden middels (indirecte) subsidies. We sturen op fusietrajecten als de vitaliteit niet meer kan worden gewaarborgd. Met de desbetreffende verenigingen zal een zorgvuldig traject worden gestart en zal er maatwerk worden aangeboden. Samenwerkingstrajecten tussen verenigingen om uiteindelijk een sterke(re) vereniging te worden juichen we toe. Sterker nog, de gemeente biedt professionele ondersteuning en faciliteiten aan verenigingen die zich richten op intensieve samenwerking met andere sportverenigingen en uiteindelijk op één locatie gaan sporten. Nieuwe verenigingen worden dan ook gestimuleerd zich aan te sluiten bij bestaande verenigingen.

Hoofdpijler 3: Goede Sportinfrastructuur

De vraag naar mogelijkheden voor sportbeoefening verandert sterk door de verandering in de samenleving. Voor inwoners van onze stad die willen sporten en bewegen zijn voldoende sportvoorzieningen in de buurt een essentiële voorwaarde.

In de tijd van bezuinigingen worden keuzes gemaakt. Het coalitieprogramma maakt al een keuze door te investeren in de kwaliteit van de bestaande sportaccommodaties. Dit kan door de accommodatie multifunctioneler te gebruiken en nieuwe vormen van sport aan te bieden. Dat betekent dat er kritisch gekeken wordt naar verzoeken tot uitbreiding en aanpassingen van bestaande sportaccommodaties. Daar waar sprake is van overcapaciteit op een sportpark zal de vraag aan de orde komen of samenwerking met een andere vereniging en/of verplaatsing naar een ander sportpark reëel is.

Als we het over sportinfrastructuur hebben gaat het over 4 onderdelen:

1. Privatisering
2. Binnensportaccommodaties
3. Zwemvoorziening
4. Buitensportaccommodaties

1. Privatisering

In 2012 is een onderzoek uitgevoerd naar het privatiseringsbeleid voor de (buiten)sportaccommodaties van de gemeente Helmond. Er is uitgebreid gesproken met 28 verenigingen en het privatiseringsbeleid van 7 andere gemeenten is onder de loep genomen. De resultaten van privatisering van sportaccommodaties zijn vaker positief dan negatief te noemen:

- De buitensportverenigingen zijn tevreden over de wijze van beheer;
- De accommodaties over het algemeen voldoende onderhouden worden en er op kort termijn geen grote problemen te verwachten zijn;
- Vrijwel alle verenigingen reserveren voor (groot) onderhoud;
- Er wordt door diverse buitensportverenigingen een consistenter beleid vanuit de gemeente Helmond gewenst;
- Er wordt op onderhoudsgebied weinig verantwoordelijkheid genomen door de buitensportverenigingen;

De belangrijkste aanbevelingen voortkomend uit het rapport zijn:

- Volg een consistent privatiseringsbeleid;
- Privatiseer de opstallen van de niet-geprivatiseerde verenigingen;
- Trek de privatiseringslijn door voor nieuwe buitensportaccommodaties.

Beslispunt 5: Privatiseren van alle sportverenigingen

In totaal zijn er de afgelopen 30 jaar 28 verenigingsaccommodaties geprivatiseerd. Daarbij ging het grotendeels om buitensportverenigingen. In de meeste gevallen betrof het alleen club- en kleedgebouwen en aanverwante opstallen, bij de tennis- en hockeyclub(s) zijn ook de banen en de velden geprivatiseerd. Er waren diverse redenen om voor privatisering te kiezen. Het beperken van de uitgaven stond voorop, later is daar ook het overdragen van verantwoordelijkheden aan verenigingen en efficiënter en effectiever werken aan toegevoegd. De gemeente heeft zich qua privatisering volledig

teruggetrokken; er zijn geen concrete doelen aan de verenigingen gesteld op het gebied van beheer, onderhoud of anderszins. Er zijn tevens geen afspraken gemaakt over voortgangsrapportages of schouw van de accommodaties en alleen zakelijke bepalingen zijn vastgelegd in erfpachtovereenkomsten. De verenigingen ontvangen geen gemeentelijke onderhoudssubsidies.

Voor de sportaccommodaties van Swift, Helmvaarders en Oranje-Zwart zal een privatiseringstraject worden opgestart. Hierdoor wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen verenigingen. Daarnaast is inmiddels ook een traject gestart om de nog te realiseren opstallen van Stichting Sport en Bewegen Brandevoort conform opstalrecht uit te geven en zullen nieuwe overeenkomsten consistent worden opgesteld. Met deze privatiseringsslag wordt de zelfwerkzaamheid en betrokkenheid bij verenigingsleden gestimuleerd. Dit zorgt ervoor dat de verenigingen de opstallen als 'eigen' gaan beschouwen en met meer zorg gaan onderhouden. Met de toename van zelfwerkzaamheid kunnen zij ook op toekomstige onderhoudsklussen geld gaan besparen.

Beslispunt 6: De gemeente ondersteunt door tweejaarlijkse schouw en herijking Meerjaren Onderhoudsplan

Geprivatiseerde sportaccommodaties worden door de gemeente 1 keer per 2 jaar gezocht (schouw) en verenigingen worden geholpen bij de vragen die er zijn op accommodatiegebied. Tevens zal samen met de vereniging het Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) geactualiseerd worden en wordt bekeken of de NOC*NSF kwaliteitsnormering (indien van toepassing voor de desbetreffende sport) voor de opstallen behaald worden. Acties die noodzakelijk zijn om de kwaliteit te verbeteren worden opgenomen in het MOP.

Beslispunt 7: Instellen noodfonds voor grote aanpassingen

Ten behoeve van grote aanpassingen aan geprivatiseerde accommodaties van sportverenigingen wordt er uit een in te stellen noodfonds budget beschikbaar gesteld voor zaken waarin niet in redelijke mate voorzien kan worden en waarmee de kernactiviteit van de sportvereniging in gevaar komt. Alleen verenigingen die met een MOP werken komen in aanmerking voor een bijdrage uit dit noodfonds. Te denken valt aan aanpassingen aan dakconstructies. De gemeente draagt hierbij de verantwoordelijkheid voor de basisvoorzieningen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de activiteiten. Het noodfonds wordt dus niet ingezet voor aanpassingen aan kantine en verenigingsruimten.

2. Binnensport

Voor de binnensportaccommodaties is er eind 2012 een capaciteitsonderzoek opgesteld om te bepalen of er nu en in de toekomst voldoende ruimte is in de binnensportaccommodaties. Hierbij gaat het om gym- en sportzalen en de sporthallen.

De sporthallen worden in de ochtenden en in het begin van de middag redelijk intensief gebruikt voor gymnastiekonderwijs. In de namiddag wordt van de hallen zeer weinig gebruik gemaakt. Vooral de periode tussen 15.00 uur en 18.00 uur laat openingen in de bezetting zien. In de avonden is het gebruik door sportverenigingen redelijk intensief. Gymzalen worden door verenigingssport over het algemeen minder intensief benut omdat de afmetingen en de sporttechnische ruimte niet voldoen aan de eisen die voor de meeste zaalsporten gelden. Gymzaal Dierdonk heeft voor een gymzaal een goede bezetting. De andere gymzalen hebben een matige tot goede benutting. Door de inzet van Stichting Jibb worden de daluren beter benut.

In geen van de binnensportaccommodaties is dus de maximale benutting bereikt. Toch kan er sprake zijn van ondercapaciteit indien de seizoensinvloeden in ogenschouw worden genomen. Per tak van sport loopt de lengte van het binnensportseizoen sterk uiteen. Buitensporten als hockey, voetbal alsmede gecombineerde buiten-/ binnensporten als korfbal beperken hun binnensportbenutting doorgaans tot circa vijf maanden per jaar. Als gevolg hiervan kennen vooral sporthallen en sportzalen van november tot en met maart een zeer intensieve benutting. Van juni tot en met augustus is de benutting vaak zeer gering omdat zowel het bewegingsonderwijs als de verenigingssport gedurende de zomerperiode geen of weinig gebruik van de accommodaties maakt. Alle binnensportaccommodaties hebben echter ook in de piekweek te maken met overcapaciteit.

Het verbeteren van de bezettingsgraad van de gemeentelijke binnensportaccommodaties via procedurele wijzingen in de verhuur of het verlagen van tarieven van de gymzalen op daluren is één manier. Een andere manier om de bezettingsgraad te verhogen is het stimuleren van gebruik van de accommodaties. Het vergroten van het aantal huurders leidt immers ook tot een hogere bezettingsgraad.

Gelet op bovenstaande worden er geen beslispunten opgenomen over de binnensportaccommodaties.

3. Zwemvoorziening

Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2008 heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld om een integrale visie op te stellen om duidelijkheid te creëren voor een nieuwe publieke zwemvoorziening. Hiervoor is een opzet van een planontwikkeling zwemvoorziening opgesteld waarin de gemeente in fases komt tot een (stedenbouwkundig) programma van eisen ten behoeve van een nieuw zwembad. Er is een samenhangend productconcept opgesteld voor een nieuw zwembad dat nu en in de toekomst past bij de behoefte die zich voordoet in de Helmondse samenleving.

Samengevat zijn de bevindingen:

- De Helmondse zwemvoorziening ondervindt op functioneel gebied concurrentie van de zwembaden in de buurgemeenten.
- De Wissen heeft verhoudingsgewijs een zeer laag aantal recreatieve bezoekers. Dit kan te maken hebben met de concurrentie in het verzorgingsgebied, beperkte openstelling recreatief zwemmen, zwemgedrag van de Helmondse bevolking, slechte imago en relatief hoge tarieven.
- De verenigingsbezoekersaantallen zijn in verhouding hoog. De verenigingen kunnen nog beperkt groeien. De wachtlijsten voor zwemles blijven gemiddeld een jaar.

- Het bestaande wateroppervlak bedraagt 1.160 m², waarvan functioneel 575 m² en recreatief 585m². Voor een stad als Helmond dient er in 2025 minimaal 760 m² functioneel zwemwater zijn om de verenigingen en het aanleren van zwemmen te kunnen faciliteren.

Beslispunt 8: Uiterlijk in 2014 keuze over nieuw zwembad

In 2014 maken we de keuze rondom een eventueel nieuw zwembad. Het financiële vraagstuk voor het realiseren van een nieuw zwembad in de stad valt buiten deze sportnota en benoemen we in het plan dat in 2014 wordt opgeleverd.

4. Buitensport

In 2011 is het meest recente capaciteitsonderzoek¹ verricht; een onafhankelijk onderzoek naar de huidige en toekomstige ruimtebehoefte voor buitensport op basis van officiële plannings- en bespelingsnormen. Dit onderzoek geeft inzicht in de geprognosticeerde capaciteitstekorten² en overschotten tot 2020 op de verschillende sportparken in onze stad. Aan de hand van de ledentallen en teamsamenstellingen per vereniging is vervolgens de capaciteit van de buitensportvoorzieningen getoetst aan de planningsnormen zoals die worden gehanteerd door NOC*NSF.

Beslispunt 9: Capaciteitsknelpunten Hockeyclub Helmond en Tennisvereniging Carolus oplossen

In de rapportage is onderzocht wat de mate van benutting is van de voorzieningen per vereniging.

Voetbal

In 2009 liet de capaciteitsberekening nog een capaciteitsprobleem zien op sportpark Molenven, Brandevoort en de Braak. Mede door de aanleg van kunstgrasvelden is zijn deze problemen grotendeels opgelost. Gezamenlijk hebben de voetbalvereniging momenteel geen capaciteitsknelpunten, maar eerder een overcapaciteit van velden. De overcapaciteit is niet evenredig verdeeld.

Tennis

Gezamenlijk hebben de tennisverenigingen momenteel geen capaciteitsknelpunten, met uitzondering van TV Carolus.

Hockey

Volgens de normberekening zijn er voor het huidige aantal competitieteams op zaterdag minimaal vijf kunstgrasvelden benodigd. De hockeyclub heeft de beschikking over vier kunstgrasvelden waardoor er momenteel een tekort is van 1 veld. De Koninklijke Nederlandse Hockey Bond heeft een potentieel onderzoek laten uitvoeren in januari 2011. Uit dit onderzoek (herhaling uit 2006) blijkt dat het aantal leden van de hockeybond blijft stijgen met een grote groei in de Randstad en Noord-Brabant.

¹ Om een goede vergelijking te kunnen maken is de capaciteitsberekening opgesteld door hetzelfde onderzoeksbureau als in 2009, te weten Andres C.S. (voorheen Hopman Andres Consultants BV). De volledige rapportage 'Ruimte voor Buitensport' januari 2012 is als bijlage toegevoegd.

² NOC*NSF-normen vormen de basis voor het beoordelen van de capaciteit en de ruimtebehoefte voor de diverse buitensporten. Voor veldvoetbal kiezen we de NOC*NSF norm voor het beoordelen van de veldcapaciteit en de Helmondnorm voor het beoordelen van de kleedkamer capaciteit. Een norm is statisch en houdt geen rekening met lokale omstandigheden. Bij het berekenen van de capaciteit van velden wordt namelijk geen rekening gehouden met de kwaliteit van velden en het feit dat de voetbalverenigingen het merendeel van de teams 2 keer in de week laat trainen op de velden waardoor de praktische/subjectieve capaciteit ten opzichte van de normatieve capaciteit veel kleiner is.

Kortom, uit het capaciteitsonderzoek mag worden geconcludeerd dat er enkel structurele capaciteitsproblemen zijn bij Hockeyclub Helmond en Tennisvereniging Carolus.

Beslispunt 10: Uitbreiden Hockeyclub Helmond op het huidige complex (variant A)

Het aantal leden van hockeyclub Helmond gesitueerd op sportpark Warande is de afgelopen jaren aanzienlijk gegroeid. De vereniging met zo'n 1300 leden is op een accommodatie met vier kunstgrasvelden volledig uit haar jasje gegroeid. De wedstrijden kunnen nauwelijks meer binnen aanvaardbare tijden worden ingepland en de voorzieningen als parkeerplaatsen zijn niet meegegroeid met het aantal leden waardoor de wijk overlast ervaart. In december 2011 zijn er diverse ontwikkelmogelijkheden gepresenteerd aan de Commissie Samenleving, te weten:

Variant A: uitbreiden aan de noordzijde van het huidige complex

Deze variant biedt ruimte voor uitbreiding met maximaal 2 hockeyvelden, 90 extra parkeerplaatsen. Daarnaast is een tweede verkeersontsluiting noodzakelijk om de verkeer goed te laten doorstromen en overlast te beperken. Uitbreiden op de huidige locatie ook om natuurcompensatie, investeringen in het landschap, aankoop van grond en wijziging van het bestemmingsplan. De kosten worden geraamd op circa € 2 miljoen exclusief aankoop van grond.

Variant B: verplaatsen hockeyclub

De bestaande voetbalvelden van RKPVV worden in deze variant kunstgras hockeyvelden worden en wordt het sportpark uitgebreid met drie velden. De huidige opstallen worden gerenoveerd en uitgebreid indien de huidige staat van het gebouw nog voldoende is. Daarnaast zou de ontsluiting via de Pr. Roosenveldtlaan plaatsvinden en wordt er een parkeerterrein aangelegd. Het huidige hockeycomplex wordt ingezet als natuurcompensatie. De voetbalvereniging RKPVV zou versterkt kunnen worden door samen te gaan met Stiphout Vooruit en gebruik te maken van het sportpark Molenven. De totale kosten worden geraamd op € 3,2 miljoen exclusief aankoop van grond.

Gelet op het beschikbare budget en haalbaarheid maken we de keuze voor variant A.

Beslispunt 11: De groei van Tennisvereniging Carolus met maximaal vier banen ruimtelijk te faciliteren.

Bij de verplaatsing van het tennispark aan de Europaweg naar het huidige tennispark van TV Carolus aan de St. Antonusweg is er bij de inrichting van het gebied rekening gehouden met op termijn een uitbreiding van dit tennispark. Planologisch is hier nog geen rekening mee gehouden. De kosten voor uitbreiding worden geraamd op circa € 400.000,- Uitbreiden met meer dan vier banen vinden we onwenselijk, omdat dit ten koste gaat van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Om in de toekomst verdere beperkte groei van tennis op te vangen, zullen we de beperkte overcapaciteit van andere tennisverenigingen moeten gaan benutten.

Beslispunt 12: Lopende initiatieven vanuit diverse sportverenigingen nu niet inwilligen.

Naast de structurele langlopende capaciteitsknelpunten zijn er in Helmond ook diverse lopende initiatieven en/of accommodatievraagstukken van verenigingen. Dit zijn onder andere:

1. Het realiseren van een BMX baan in Helmond
2. Kunstgrasveld bij voetbalvereniging Rood-Wit '62
3. 2^e Kunstgrasveld op sportpark de Braak (OEC – voetbalverenigingen)
4. 4^e veld voetbalvereniging Stiphout
5. Wildwaterbaan HWC de Helmvaarders / uitbreiding accommodatie
6. Definitieve accommodatie watersportverenigingen Berkendonk
7. Kunstgrasveld Sportpark Houtsdonk

Door het ontbreken van benodigde financiële ruimte kunnen we deze initiatieven nu niet inwilligen. In de voorjaarsnota 2014 (besluitvorming moet nog plaatsvinden) is als voorstel opgenomen om één (multifunctioneel) kunstgrasveld bij voetbalvereniging Rood-Wit '62 te realiseren.

Financiële paragraaf

Programmabegroting 2013

De programmabegroting 2013 is uitgangspunt voor deze nota. Dat geeft echter nog geen garanties voor de komende jaren omdat de vertaling van voornemens, zoals in deze nota beschreven, zijn gebaseerd op de huidige inzichten en verwachtingen met betrekking tot de financiële positie van de gemeente. Indien die positie wijzigt, kunnen het beleid en de inzet van de financiële middelen zoals in deze nota zijn beschreven, ook tussentijds, worden bijgesteld.

Overzicht beschikbaar budget ten behoeve van een leven lang sporten en bewegen en sterke sportverenigingen.

Topsport subsidiering	17.751
Sportstimuleringssubsidie	27.981
Flexibel budget sport	26.972
Verenigingsondersteuning	19.053
Klein onderhoud sportaccommodaties	268.212

IVP post Knelpunten Sport

Bij de voorjaarsnota 2012 is er € 2 miljoen extra uitgetrokken voor de toekomstige investeringen sport. Deze zijn opgenomen in het IVP 2011-2014. Daarnaast is er € 1 miljoen in de reserve strategische investeringen opgenomen om sportknelpunten op te lossen. Dit betekent dat er incidenteel € 3 miljoen geïnvesteerd kan worden in sport. De verwachting is dat de capaciteitsknelpunten bij TV Carolus en HC Helmond worden opgelost met deze beschikbare middelen.